

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

18. Declaratur ex ante dictis à capite decimo quinto huc usque quo sensu
doctrina sancti Augustini de amissa boni faciendi & mali cavendi libertate,
inductaque peccandi neceßitate intelligi debeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

CAPVT XVIII.

Declaratur ex ante dictis à capite decimo quinto huc usque quo sensu doctrina sancti Augustini de amissa boni faciendi & mali cavendi libertate, inductaque peccandi necessitate intelligi debeat.

QUOD ut liquidius constet, meminisse lectorem velim, nos in superioribus per multa capita doctrinam sancti Augustini velut certam indubitamque protulisse, qua docebat naturam humanam peccato primi hominis ita violatam esse, & arbitrium voluntatis sub terrenarum rerum cupiditate depressum, ut libertas ad faciendum bonum & ad abstinendum à malo interierit, & loco libertatis peccandi necessitas consecuta sit. Quæ doctrina quamvis in Augustini scriptis ita manifesta sit, ut in oculos vel somnolentissimi lectoris irruat, verbaque sensum suum luculentissime secum ferant, inventa tamen est nonnulla tergiversatio ab ijs qui difficulter sibi persuaderi sinunt, Philosophos libertatem arbitrij ad bonum malumque prædicantes tantoperè in re naturali lumine quasi sibi perspecta deviasse. Quamobrem interpretationem, vel potius everfionem doctrinæ ipsius, non ex lucubrationibus ejus, sicut oportebat, sed ex ingenij sui viribus excogitarunt, qua dicant, juxta Augustinum perijisse libertatem ad bonum, nempe pietatis atque religionis; non moralis honestatis: nisi fortè eatenus, quòd jam post peccatum solis arbitrij viribus totam legem moralium præceptorum implere non possit: perijisse libertatem abstinendi à peccato, inductamque peccandi necessitatem, quia non potest ante gratiam sine peccato mortali vivere, multò minus absque omni peccato, sicut homini ante peccatum facile fuit. Ab ista recentiorum interpretatione ut Augustini doctrinam vindicaremus, verum sensum ejus illum esse diximus, quem planissime verba præ se ferunt, hoc est, ita peccato perijisse libertatem arbitrij ad faciendum bonum, ut ante gratiam non solum non possit universam legem moralis honestatis implere, sed nec unam quidem, nec unum opus ejus, ita scilicet, ut absque omni etiam alterius generis peccato impleatur: ita perijisse

^A libertatem abstinendi à peccato, ut nec in illo quidem opere omnis peccati culpam possit effugere: ita inductam esse peccandi necessitatem, ut in omni actu, quo legem sibi videtur vel servare vel transgredi, reus alicujus peccati teneatur. Hunc sensum trium illorum capitum, de perdita boni faciendi malique vitandi libertate, inductaque consequenter peccandi necessitate, ut genuinum esse probaremus, septem aut octo argumentorum classibus ex ejusdem sanctissimi Doctoris doctrina à capite decimo quinto huc usque demonstravimus, nullum omnino opus, non solum pietatis eternæque vitæ meritorium, sed nec morali honestate bonum, sive non malum, sine gratia Salvatoris, imò sine fide posse fieri: ejus doctrinæ illustrandæ causâ longo illo circuitu de omnibus operibus & virtutibus infidelium tanquam peccatis & vitijs uli sumus. Quæ si vera sunt, sicut juxta Augustini principia vera esse dubitare non sinimus, perspicue sequitur, omnem omnino libertatem arbitrij ad bonum morale faciendum ita perijisse, ut nullum omnino opus moraliter bonum sine vera proprièque dicta gratia possit facere, ut propterea quoque arbitrium ante gratiam illam non sit liberum à peccando abstinere, sed quocumque se verterit hic & nunc in singulis actibus, quadam humanis viribus insolubili peccandi necessitate teneatur. Si enim non esset in voluntate necessitas peccandi in singulis actibus ante gratiam, profectò ante illam facere posset aliquid actum saltem moraliter bonum. Nam in moralibus non esse actus medios, qui neque boni sint, neque mali, in Augustini doctrina nulla controversa est, qui ex finis illius, quem vera sapientia præ oculis habendum præcipit, absentia & præsentia malitiam quorumlibet officiorum bonitatemque metiri solet. Iam quid argumentorum adversus istam doctrinam à recentioribus opponatur, expendendum est.

CAPVT XIX.

Solvitur argumentum primum ex Augustino, & ostenditur, quomodo juxta mentem etiam Scholasticorum libertas arbitrij in peccando cum peccandi necessitate consistat.

PRIMUM igitur argumentum ita formari potest: Si non est libertas abstinendi à peccato, sed peccandi necessitas in voluntate, jam peccatum non erit peccatum. Quod enim necessarium est hoc ipso non est peccatum, utpote quod voluntarium esse debet. Unde Augustinus: *Vf-*

^A que adeo peccatum voluntarium est malum, ut nullo modo sit peccatum, si non sit voluntarium. Vbi peccatum voluntarium non aliud quam liberum intelligi debere, videtur manifestum. Ergo nec ex mente Augustini per peccatum peccandi necessitas adducta dici debet, utpote quæ repugnet voluntario sive libero.

Lib. de vera Relig. c. 14.

Respon-